

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z J. POLSKIEGO W KLASIE 4 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Zakres wymagań ma charakter kaskadowy tzn. każda następna wyższa ocena jest możliwa pod warunkiem spełnienia wymagań na oceny niższe.

I. Kształcenie językowe

Obejmuje wiedzę z zakresu gramatyki (części mowy, części zdania), nauki o języku, fonetyki, ortografii, interpunkcji oraz kultury języka.

• Ocena dopuszczająca (2):

- Podaje podstawowe pytania i definicje rzeczownika, przymiotnika, czasownika i przysłówka.
- Wymienia pytania i nazwy głównych części zdania (podmiot, orzeczenie).
- Zna alfabet, odróżnia głoskę od litery i dzieli proste wyrazy na sylaby.
- Zna podstawowe zasady pisowni (*ó/u*, *rz/ż*, *ch/h*, wielka litera) i stosuje je w najprostszych wyrazach.
- Zna definicję nadawcy, odbiorcy i komunikatu.

• Ocena dostateczna (3):

- Odmienia rzeczowniki i przymiotniki przez przypadki i liczby oraz czasowniki przez osoby i liczby.
- Wskazuje podmiot i orzeczenie w prostych zdaniach oraz rozróżnia typy zdań (oznajmujące, pytające, rozkazujące).
- Dzieli samogłoski i spółgłoski, porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej.
- Stosuje zasady ortograficzne w praktyce i potrafi skorzystać ze słownika ortograficznego.
- Tworzy przysłówki od przymiotników i odróżnia od nich inne części mowy.

• Ocena dobra (4):

- Określa czasy czasownika oraz rodzaje (męskoosobowy i niemęskoosobowy).
- Bezproblemowo zapisuje wyjątki ortograficzne i stosuje znaki interpunkcyjne na końcu zdań oraz cudzysłów.
- Wskazuje synonimy (wyrazy bliskoznaczne) i unika powtórzeń (np. nadmiernego użycia czasowników *być*, *mieć*).
- Rozpoznaje rozwijanie zdań i funkcję określeń w zdaniu.

• Ocena bardzo dobra (5):

- Samodzielnie i bezbłędnie stosuje reguły ortograficzne oraz interpunkcyjne w dłuższych wypowiedziach.
 - Zastępuje słowa modne synonimami i dba o czystość oraz precyzję wypowiedzi.
 - Sprawnie i samodzielnie korzysta ze słowników (ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych).
 - Analizuje zasady skutecznej i kulturalnej komunikacji interpersonalnej.
 - redaguje własne teksty złożone z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne i zasady ortograficzne.
- **Ocena celująca (6):**
 - Wyróżnia się bezbłędnością ortograficzną i interpunkcyjną.
 - Wyjaśnia praktyczne zastosowanie wiedzy o języku w życiu codziennym.
 - wykonuje zadania o charakterze problemowym;
 - redaguje własne teksty złożone z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne i zasady ortograficzne.

II. Kształcenie literackie i kulturowe

Obejmuje czytanie ze zrozumieniem, analizę i interpretację tekstów literackich (wiersze, baśnie, legendy), lektur szkolnych oraz dzieł sztuki (obrazy, komiksy).

- **Ocena dopuszczająca (2):**
 - Czyta tekst głośno; wskazuje głównych bohaterów, czas i miejsce akcji.
 - Zna podstawowe pojęcia literackie (np. baśń, legenda, rym, podmiot liryczny).
 - Wymienia postacie, elementy i kolory widoczne na obrazie.
 - Odpowiada na proste pytania dotyczące przeczytanej lektury.
- **Ocena dostateczna (3):**
 - Czyta cicho i głośno, płynnie i wyraźnie; formułuje wypowiedzi na temat czytanego tekstu.
 - Opisuje postacie i sytuację na obrazie, określając czas i miejsce wydarzeń.
 - Porządkuje wydarzenia z lektury w kolejności chronologicznej.
 - Wskazuje emocje i uczucia bohaterów lub podmiotu lirycznego.
- **Ocena dobra (4):**
 - Czyta głośno z odpowiednią intonacją i akcentowaniem ważnych słów; określa nastrój utworu.
 - Odnajduje i nazywa środki stylistyczne w tekście (epitety, porównania, powtórzenia).

- Analizuje postępowanie bohaterów, charakteryzuje ich na podstawie zachowań i uzasadnia swoje zdanie.
- Opisuje pierwszy i drugi plan obrazu, dostrzega powiązania między elementami realistycznymi i fantastycznymi.
- Wskazuje kluczowe wątki i morały płynące z lektur.
- **Ocena bardzo dobra (5):**
 - Czyta tekst płynnie z podziałem na role, zachowując właściwą ekspresję.
 - Formułuje wnioski na temat głębszych przesłań lektur i ocenia postawy bohaterów.
 - Proponuje interpretację głębszego sensu dzieł plastycznych lub poetyckich i nadaje im trafne tytuły.
 - samodzielnie wymienia i opisuje elementy świata przedstawionego czytanych lektur;
 - rozumie i wskazuje motywy postępowania bohatera, ocenia postać;
 - Odnosi wydarzenia i problemy z tekstu do własnych doświadczeń i obserwacji.
- **Ocena celująca (6):**
 - samodzielnie wymienia i opisuje elementy świata przedstawionego czytanych lektur;
 - rozumie i wskazuje motywy postępowania bohatera, ocenia postać;
 - Przedstawia nietypowe, autorskie interpretacje utworów literackich i dzieł sztuki i potrafi je uzasadnić.
 - Formułuje dojrzałe refleksje na temat pojęć abstrakcyjnych (np. gościnność, patriotyzm, tolerancja) na podstawie lektur.
 - Kompleksowo odnosi wątki z lektur do współczesnego świata i porównuje ze sobą różne utwory.

III. Tworzenie wypowiedzi (Formy wypowiedzi)

Obejmuje redagowanie wypowiedzi ustnych i pisemnych, stosowanie odpowiednich kompozycji i stylów oraz form użytkowych i twórczych.

- **Ocena dopuszczająca (2):**
 - Wymienia podstawowe zwroty grzecznościowe (np. powitalne, pożegnalne).
 - Podejmuje próby redagowania prostych form pisemnych (pozdrowienia, krótki opis, prosty plan wydarzeń) według wzoru.
- **Ocena dostateczna (3):**
 - Redaguje krótkie pozdrowienia, notatki, plan wydarzeń oraz prosty opis postaci lub przedmiotu.

- Pisze kilkudzaniowe wypowiedzi z zachowaniem trójdzielnej kompozycji (wstęp, rozwinięcie, zakończenie).
- **Ocena dobra (4):**
 - Tworzy szczegółowy plan wydarzeń oraz wyczerpujący opis postaci lub przedmiotu.
 - Redaguje opowiadanie z zachowaniem chronologii, spójności oraz trójdzielnej kompozycji.
 - Dzieli pisany tekst na akapity, rozumie ich funkcję i dba o unikanie powtórzeń.
- **Ocena bardzo dobra (5):**
 - Samodzielnie redaguje wyczerpujące, rozwinięte opowiadania twórcze, opisy, podziękowania i zaproszenia.
 - Swobodnie i logicznie buduje wypowiedzi ustne oraz pisemne, wykazując się bogatym słownictwem.
 - Prezentuje własne zdanie i sprawnie argumentuje swoje stanowisko.
- **Ocena celująca (6):**
 - Samodzielnie tworzy rozbudowane i złożone formy wypowiedzi
 - Tworzy kreatywne formy literackie: monologi, wypowiedzi z perspektywy bohatera literackiego
 - Przygotowuje scenariusze przedstawień teatralnych lub proponuje alternatywne zakończenia utworów.
 - Wypowiada się w poznanych formach wypowiedzi stosując bogate, zróżnicowane słownictwo, przemyślaną konstrukcję,

Warunki ubiegania się o wyższą niż proponowana ocenę klasyfikacyjną

Aby uczeń mógł ubiegać się o wyższą niż proponowana ocenę klasyfikacyjną, konieczne jest spełnienie następujących wymagań:

- uczeń może ubiegać się o podwyższenie oceny tylko o jeden stopień;
- uczeń musi mieć zaliczone wszystkie obowiązkowe sprawdziany i kartkówki na ocenę pozytywną (co najmniej 2);
- uczeń powinien spełniać minimalny próg osiągnięć, stosowny do oceny, o którą się ubiega;
- uczeń powinien zaliczyć sprawdzian (ustny lub pisemny) weryfikujący jego wiedzę i umiejętności z całego półrocza lub roku na ocenę taką samą jak ta, o którą się ubiega lub wyższą.